

Instrument competentie leraren

Pedagogisch bekwaam

vragenlijsten

De pedagogische bekwaamheidseisen voor de leraar primair
onderwijs en speciaal onderwijs

De pedagogische bekwaamheidseisen voor de leraar voortgezet
onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en docent mbo

Ontleend aan:

Voorstel herijking bekwaamheidseisen (2016), aangevuld met competenties
samenwerken met jeugdige en gezin/netwerk en interdisciplinaire
samenwerking, uit het Competentieprofiel hbo professionals jeugdhulp (2017)

Ontleend aan: *Voorstel herijking bekwaamheidseisen (2016)*, aangevuld met competenties samenwerken met jeugdige en gezin/netwerk en interdisciplinaire samenwerking, uit het *Competentieprofiel hbo professionals jeugdhulp (2017)* <https://skjeugd.nl/wp-content/uploads/2017/12/Competentieprofiel-hbo-professionals-in-jeugdhulp-en-jeugdbescherming-versie-1-1.pdf>

— PEDAGOGISCHE BEKWAAMHEID

Pedagogische bekwaamheid wil zeggen dat de leraar met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor zijn leerlingen kan realiseren. Hij volgt de ontwikkeling van zijn leerlingen in hun leren en gedrag en stemt daarop zijn handelen af. Hij draagt bij aan het sociaal-emotionele leren van leerlingen. Hij stemt zijn pedagogisch handelen af met collega's en met relevante anderen.

De pedagogische bekwaamheidseisen voor de leraar primair onderwijs en speciaal onderwijs

Pedagogisch bekwaam

	Wenselijk (visie) <i>In hoeverre vind je dit belangrijk om te kunnen?</i> 1 zeer onbelangrijk 2 onbelangrijk 3 neutraal 4 belangrijk 5 zeer belangrijk	Feitelijk (handelen) <i>In hoeverre lukt je dit in de praktijk?</i> 1 (bijna) nooit 2 af en toe 3 soms 4 bijna altijd 5 altijd
Het sturen en begeleiden van groepsprocessen waar het gaat om sociaal emotioneel leren en welbevinden		
Vertrouwen wekken bij leerlingen en een veilig pedagogisch klimaat scheppen		
Leerlingen meegeven dat ze ook vergissingen en fouten mogen maken		
Mijn verwachtingen duidelijk maken en eisen stellen aan leerlingen		
Het zelfvertrouwen van leerlingen stimuleren, hen aanmoedigen en motiveren		
Oog hebben voor het sociaal emotionele leren van leerlingen en daar recht aan doen		
Ontwikkelings-, gedragsproblemen en -stoornissen signaleren, bespreekbaar maken en samen met collega's		

oplossingen zoeken. Indien nodig, op passende manier doorverwijzen (niet te snel, maar ook niet te laat)		
Pedagogisch handelen afstemmen met ouders en andere betrokkenen (bijv jeugdhulpmedewerkers en andere professionals)		
Veiligheid bespreekbaar maken en samen zoeken naar wat goed en veilig is voor de klas en individuele leerlingen en hun gezin daarbinnen		
In gedrag en houding aansluiten bij achtergrond, cultuur, leefwereld en eventuele beperkingen van leerlingen en hun gezin en/of netwerk, en niet oordelen		
Respect en begrip hebben voor de verschillende referentiekaders en drijfveren van leerlingen en hun gezin		
Vragen stellen aan individuele leerlingen en netwerk ('wat heb(ben) jij/ jullie nodig'), deze onderzoeken en daarna pas overgaan tot een aanpak		
Leerlingen en hun gezin/netwerk in multidisciplinaire en interprofessionele overleggen betrekken en met hen samenwerken		
Samen bespreken wat alle betrokkenen in een probleemsituatie te bieden hebben voor een leerling en het gezin/netwerk. Daarbij afspraken maken over ieders rol en verantwoordelijkheid		
Bij je eigen organisatie aankaarten waar knelpunten zijn met betrekking tot het verbinden van onderwijs en jeugdhulp. Meedenken over alternatieve oplossingen hiervoor		
Bijdragen aan de professionalisering van (startbekwame) interne en externe collega's waar het gaat om de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp.		
Je eigen (professionele en emotionele) grenzen erkennen en dilemma's met collega professionals bespreken		

**De pedagogische bekwaamheidseisen voor de leraar voortgezet onderwijs,
voortgezet speciaal onderwijs en docent mbo**

Pedagogisch bekwaam

	Wenselijk (visie) <i>In hoeverre vind je dit belangrijk om te kunnen?</i> 1 zeer onbelangrijk 2 onbelangrijk 3 neutraal 4 belangrijk 5 zeer belangrijk	Feitelijk (handelen) <i>In hoeverre lukt je dit in de praktijk?</i> 1 (bijna) nooit 2 af en toe 3 soms 4 bijna altijd 5 altijd
Het sturen en begeleiden van groepsprocessen waar het gaat om sociaal emotioneel leren en welbevinden		
Vertrouwen wekken bij leerlingen en een veilig pedagogisch klimaat scheppen		
Leerlingen meegeven dat ze ook vergissingen en fouten mogen maken		
Mijn verwachtingen duidelijk maken en eisen stellen aan leerlingen		
Het zelfvertrouwen van leerlingen stimuleren, hen aanmoedigen en motiveren (onder meer in het kader van loopbaanoriëntatie en – begeleiding)*		
Oog hebben voor het sociaal emotionele leren van leerlingen en daar recht aan doen		
Ontwikkelings-, gedragsproblemen en -stoornissen signaleren, bespreekbaar maken en samen met collega's oplossingen zoeken. Indien nodig, op passende manier doorverwijzen (niet te snel, maar ook niet te laat)		
Pedagogisch handelen afstemmen met (indien de leerling nog niet volwassen is*) ouders en andere betrokkenen (bijv jeugdhulpmedewerkers en andere professionals)		

Veiligheid bespreekbaar maken en samen zoeken naar wat goed en veilig is voor de klas en individuele leerlingen en hun gezin daarbinnen		
In gedrag en houding aansluiten bij achtergrond, cultuur, leefwereld en eventuele beperkingen van leerlingen en hun gezin en/of netwerk, en niet oordelen		
Respect en begrip hebben voor de verschillende referentiekaders en drijfveren van leerlingen en hun gezin		
Vragen stellen aan individuele leerlingen en netwerk ('wat heb(ben) jij/ jullie nodig'), deze onderzoeken en daarna pas overgaan tot een aanpak		
Leerlingen en hun gezin/netwerk in multidisciplinaire en interprofessionele overleggen betrekken en met hen samenwerken		
Samen bespreken wat alle betrokkenen in een probleemsituatie te bieden hebben voor een leerling en het gezin/netwerk. Daarbij afspraken maken over ieders rol en verantwoordelijkheid		
Bij je eigen organisatie aankaarten waar knelpunten zijn met betrekking tot het verbinden van onderwijs en jeugdhulp. Meedenken over alternatieve oplossingen hiervoor		
Bijdragen aan de professionalisering van (startbekwame) interne en externe collega's waar het gaat om de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp.		

* dit zijn de enige passages waarin de versie voor V(SO) en MBO afwijkt van PO